

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: **H. A. F.**
státní příslušnost Maroko
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**
sídlem 30. dubna 1682/24, 702 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. KRPT-216659-51/ČJ-2022-070022 ze dne
12. prosince 2022, ve věci prodloužení doby zajištění za účelem správního vyhoštění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl podle § 124 odst. 3 zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon

o pobytu cizinců“) o prodloužení doby zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovené předchozím rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 9. 2022 o 60 dnů.

2. Proti rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu, ve které navrhoval jeho zrušení v celém rozsahu. V žalobě namítl, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena jeho práva a žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona číslo 500/2004 Sb., správní řád), ale především článek 8 Listiny základních práv a svobod a článek 5 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobce namítá především nedostatečné odůvodnění jeho zajištění, včetně nevyužití zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců a stanovené délky zajištění.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby, zopakoval dosavadní průběh řízení a nosné důvody napadeného rozhodnutí.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání [obojí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)], a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. O žalobě rozhodl krajský soud v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalobce ve lhůtě do 5 dnů od podání žaloby nenavrhl konání ústního jednání.
6. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud ze správního spisu, když žádné jiné důkazy ani nebyly navrženy. Ze spisu se podává, že žalobce byl dne 8. 9. 2022 zadržen policejní hlídkou ve skupině 16 cizinců v prostorách nádraží v Břeclavi. Kontrolou bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem ani platným povolením k pobytu, proto byl policejní hlídkou zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona číslo 273/2008 Sb. Žalobce byl dne 9. 9. 2022 vyslechnut a mimo jiné uvedl, že z Maroka odcestoval dne 9. 8. 2022 letecky do Istanbulu, a to z ekonomických důvodů, protože v Maroku práce není, a když nějakou sežene, je špatně placená. Doma má nemocnou matku, potřebuje peníze na její léčbu. Z Turecka přešel s dalšími osobami do Bulharska, kdy hranice překročili pěšky mimo hraniční přechod, stejně tak hranici se Srbskem, kam došli po dalších asi 10 dnech. Po překročení srbské hranice jeli autobusem do Bělehradu a z Bělehradu odjeli do záchytného tábora v Somboru. Tam našel převaděče, který mu nabídl za úplatu 330€ pomoc s přechodem do Maďarska. Přešli plot do Maďarska, pak dojeli vlakem do Budapešti, následně do Bratislavy, odkud chtěli pokračovat do Vídně, ale ve vlaku usnuli a probudili se až v České republice. Chtěli si koupit lístky a vrátit se na Slovensko, ale zadrželi je policisté. Cílem jeho cesty byla Itálie, v České republice zůstat nechce. Cestovní pas ztratil v záchytném táboře v Somboru. Žalobce nechce v České republice zůstat, nežádal zde o azyl, chce odcestovat do Itálie, kde chce žít a pracovat. Na další dotazy žalobce uvedl, že nemá v České republice žádné závazky, pohledávky, žádné vazby. Žalovaný rozhodl dne 9. 9. 2022 o zajištění žalobce na 20 dnů za účelem jeho předání podle článku 6 odst. 2 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky. Dne 20. 9. 2022 bylo žalovanému cestou ředitelství služby cizinecké policie doručeno vyjádření Ministerstva vnitra Slovenské republiky ze dne 19. 9. 2022, které vyslovilo nesouhlas s převzetím 3 cizinců (včetně žalobce). Žalovaný oznámil žalobci téhož dne zahájení správního řízení o vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců a současně rozhodl o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124

odst. 1 písm. b) téhož zákona na dobu 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Zajištění žalobce odůvodnil žalovaný tím, že pobývá na území EU bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu a existuje nebezpečí, že by se nepodrobil rozhodnutí o správním vyhoštění a dobrovolně území neopustil. Délku zajištění odůvodnil žalovaný předpokládanou složitostí přípravy výkonu správního vyhoštění. Poukázal především na to, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem, proto je nutné zajistit doklad náhradní. Pro tyto účely musí dojít k ověření jeho totožnosti, kdy bude dotazován Interpol a zastupitelský úřad státu a bude nutné vyčkat na reakci státu, jehož je zajištěný cizinec občanem, která se obvykle u třetích zemí pohybuje od 40 do 60 dnů. Žalovaný dále podle odůvodnění rozhodnutí přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů (obstarání letenky nebo zajištění průvozu přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu), přičemž doba pro zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 kalendářních dnů. Součástí spisu je protokol o výsledku žalobce ze dne 27. 9. 2022 pro účely řízení o správním vyhoštění, podle kterého žalobce na dotaz správního orgánu, zda má dostatek finančních prostředků k vycestování z území, uvedl „Nemám“. Téhož dne rozhodl žalovaný o vyhoštění žalobce a stanovil dobu 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Podle doložky vyznačené na písemném vyhotovení rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo toto rozhodnutí právní moci dne 13. 10. 2022. Podle sdělení ředitelství služby cizinecké policie ze dne 8. 12. 2022 byly veškeré dokumenty potřebné pro ověření totožnosti žalobce a vystavení náhradního cestovního dokladu zaslány dne 13. 10. 2022 Velvyslanectví Marockého království v České republice. Dne 30. 11. 2022 bylo velvyslanectví zasláno opětovné dožádání, ale do současné doby neobdrželo ředitelství služby cizinecké policie žádné sdělení týkající se stavu ověřování totožnosti žalobce. Ředitelství služby cizinecké policie dále uvedlo, že od začátku roku 2022 požádalo marocké velvyslanectví o ověření totožnosti u 105 osob uvádějících státní příslušnost Maroka, z toho u 8 osob se podařilo ověřit totožnost, velvyslanectví vydalo 3 osobám náhradní cestovní doklad a bylo realizováno správní vyhoštění. Doba ověření trvala minimálně 90 dnů a v některých případech byla i delší a náhradní cestovní doklad byl vydán za dobu dalších 14 dnů. Podle ředitelství služby cizinecké policie je doba ověřování totožnosti ze strany Velvyslanectví Maroka individuální a nelze stanovit přesnou lhůtu pro ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. Současně je však ředitelství z úřední činnosti známo, že Velvyslanectví Maroka spolupracuje a totožnost ověřuje. Následně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím o prodloužení doby zajištění žalobce o 60 dnů. Žalovaný zopakoval důvody zajištění žalobce, jakož i důvody, pro které mu nelze uložit místo zajištění alternativní zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, ke kterým patří jeho neoprávněný vstup na území České republiky (bez dokladu totožnosti a oprávnění k pobytu), skutečnost, že nemá na území České republiky žádnou hlášenou adresu ani prostředky na složení finanční záruky (kauce), nechce v České republice setrvat a jeho cílovou zemí je Itálie. Uložení mírnějších opatření proto považuje žalovaný za neúčelné a zjevně nedostatečné. Dále žalovaný uvedl, že se v době trvání dosavadní lhůty zajištění nepodařilo realizovat správní vyhoštění žalobce. Při stanovení délky zajištění přihlédl žalovaný k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění a odkázal na sdělení ředitelství služby cizinecké policie ze dne 8. 12. 2022.

7. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí o prodloužení doby zajištění žalobce (již zajištěného z důvodu správního vyhoštění na dobu 90 dnů) o dalších 60 dnů.

8. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
9. Podle § 124 odst. 3 téhož zákona, policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
10. Předně je třeba zdůraznit, že podle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců je povinností cizince pobývat na území (České republiky) pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu. Žalobce v žalobě nezpochybnil závěr žalovaného, podle kterého obě tyto povinnosti porušil a z jeho podání ani obsahu správního spisu se nepodává, že by pro něj platila výjimka z výše uvedených povinností, ať již podle zákona o pobytu cizinců nebo podle jiného zákona. Logickým a předpokládaným důsledkem neoprávněného pobytu cizince na území České republiky je jeho vyhoštění, nejsou-li dány zákonné překážky pro tento postup, které však v případě žalobce zjištěny nebyly. Do doby, než bude možné správní vyhoštění fakticky realizovat, lze cizince podle shora citovaného § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajistit, pokud je (mimo jiné) důvodné nebezpečí, že by mohl vyhoštění mařit nebo ztěžovat.
11. Krajský soud sdílí závěr žalovaného, že taková situace v posuzované věci nastala, resp. že důvody zajištění i po uplynutí původní 90 denní lhůty trvají. Z výpovědi žalobce před správním orgánem vyplývá, že z Maroka odešel pro nedostatek práce, měsíc se pohyboval po Evropě (Turecko, Bulharsko, Srbsko, Maďarsko, Slovensko) a jeho cílovou zemí je Itálie. Nejvyšší správní soud již ve svých dřívějších rozhodnutích vyslovil, že cizince lze podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajistit mimo jiné právě v případě, že jde o nelegálně pobývacího cizince deklarujícího záměr pokračovat do další země EU (viz zejm. body 29 a 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016 č. j. 8 Azs 171/2015-52, č. 3429/2016 Sb. NSS).
12. Pokud jde o námitky týkající se nevyužití zvláštních opatření, tak krajský soud v obecné rovině souhlasí se žalobcem, že před rozhodnutím o zajištění by měl správní orgán zvažovat využití mírnějších (tzv. zvláštních) opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců (povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, složení finanční záruky, povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené nebo zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly) namísto zajištění, ale současně sdílí důvody uvedené v napadeném rozhodnutí, pro které žalovaný k jejich aplikaci nepřistoupil. Volba zmíněných zvláštních

opatření je totiž vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložením nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017 č. j. 1 Azs 349/2016-48 nebo ze dne 16. 5. 2019 č.j. 10 Azs 48/2019-33). V tomto směru nejde jen o to, že se žalobce nacházel v České republice nelegálně, což by samo o sobě zřejmě důvodem pro vyloučení zvláštních opatření nebylo, ale žalobce především neuvedl (ve správním řízení ani v žalobě) nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že by mírnější opatření byla v jeho případě realizovatelná. Žalobce nemá v České republice žádné příbuzné ani jiné vazby, z jeho výpovědí nevyplývá, že by měl místo, kde by se po dobu do okamžiku realizace jeho vyhoštění zdržoval ani nemá finanční prostředky, které by nabídl jako záruku. To vše s přihlédnutím k jeho shora popsané pobytové historii a jeho cílové zemi Itálii podporuje důvodné obavy, že žalobce nebude dobrovolně vyčkávat na území České republiky až do okamžiku, než bude možné realizovat jeho vyhoštění a že bude poskytovat součinnost při jeho realizaci. Za tohoto stavu postupoval žalovaný správně, pokud zajištění žalobce prodloužil, protože důvody zajištění trvají a jiná alternativa nepřicházela v úvahu.

13. K námitkám týkajícím se délky doby, na kterou bylo zajištění žalobce prodlouženo, je nutné předeslat, že délka zajištění je v § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ponechána na úvaze správního orgánu a je omezena celkovou přípustnou dobou trvání zajištění v délce 180 dnů ode dne omezení osobní svobody, která může být ve výjimečných případech ještě prodloužena. Úvaha správního orgánu musí samozřejmě odpovídat tomu, že zajištění představuje mimořádný institut, kterým dochází k citelnému zásahu do jednoho ze základních práv cizince, proto může být při splnění podmínek uloženo pouze na nezbytnou dobu. Žalovaný předchozí délku zajištění v trvání 90 dnů prodloužil napadeným rozhodnutím o 60 dnů na celkových 163 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce (po připočtení 13 dnů od omezení osobní svobody, po které byl žalobce zajištěn původním rozhodnutím ze dne 9. 9. 2020) a nepřekročil tak maximální možnou délku zajištění cizince stanovenou v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (180 dnů). Žalovaný odůvodnil prodloužení zajištění tím, že v době trvání dosavadní lhůty nebylo možné zajistit realizaci správního vyhoštění. Současně na straně 8 rozhodnutí uvedl, že je mu z běžné praxe známo, že v případě cizince existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění z území členských států Evropské unie, a to ve stanovené době trvání zajištění, neboť v daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala cizince z území členských států vyhostit. Jedná se sice o velmi stručné a spíše obecné odůvodnění, ale ve spojení s rozhodnutím o prvotním zajištění a obsahem správního spisu v soudním přezkumu ob stojí. Není totiž vyloučeno, aby důvody pro prodloužení zajištění byly stejné, jako důvody pro původní zajištění, pokud přetrvávají a zajištění je prodloužováno z důvodu delšího času potřebného k provedení potřebných administrativních úkonů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2019 č. j. 4 Azs 5/2019-24). Jak již bylo uvedeno výše, tak v předchozím rozhodnutí o zajištění odůvodnil žalovaný dobu zajištění žalobce v délce 90 dnů tím, že je třeba ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu, což vyžaduje součinnost orgánů jeho domovského státu a reakce třetích zemí se pohybuje v délce od 40 do 60 dnů. Zbytek pak byl vyčleněn pro úkony spojené se zajištěním samotné přepravy žalobce (zajištění letenky nebo průvozu přes třetí země), jejichž délku žalovaný odhadl na 30 dnů. Ze spisu je zřejmé, že jsou činěny úkony směřující k ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu a nyní (resp. v době vydání napadeného rozhodnutí) se čeká na reakci ze strany marockých úřadů.

Délka této doby přitom nebyla ještě v době vydání napadeného rozhodnutí postavena najisto a žalovaný ji nemohl ovlivnit, současně se však s ohledem na sdělení ředitelství služby cizinecké policie ze dne 8. 12. 2022 podává, že celý proces je „v chodu“ a je zde reálný předpoklad, že k vydání náhradního cestovního dokladu v dohledné době dojde. Lze rovněž souhlasit se žalovaným, že se ze spisu nepodává překážka, která by bránila realizaci vyhoštění žalobce zpět do Maroka. Nic ani nenasvědčuje tomu, že by snad marocké úřady žádost ředitelství služby cizinecké policie ignorovaly. Do doby vydání náhradního cestovního dokladu nemohly být zahájeny úkony spojené se samotným zabezpečením přepravy žalobce (přepravních dokladů), kterou žalovaný v rozhodnutí o prvotním zajištění odhadl na 30 dnů. Přestože tedy důvody pro stanovení konkrétní doby, po kterou žalovaný prodloužil zajištění žalobce, nejsou v rozhodnutí explicitně uvedeny, lze tuto dobu ze spisu zjistit a odůvodnění prodloužení doby zajištění žalobce obstojí. Nutno dodat, že délku doby spojenou s realizací vyhoštění ovlivnil sám žalobce tím, že vstoupil na území České republiky neoprávněně a bez dokladu totožnosti.

14. Ve zbytku jsou již žalobní tvrzení o porušení příslušných ustanovení správního řádu, Listiny základních práv a svobod a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv formulovány značně obecně. V rozsahu, v jakém byly provázány s námitkami ohledně důvodů zajištění a jeho délky, se s nimi již krajský soud vypořádal výše a ve zbytku se krajský soud omezuje na konstatování, že v napadeném rozhodnutí ani v řízení předcházejícím jeho vydání neshledal žádné porušení správního řádu ani základních práv žalobce, které by mělo negativní vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bližší vypořádání těchto námitek již krajskému soudu neumožňuje jejich obecný obsah.
15. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Krajský soud dodává, že s ohledem na rozhodnutí o žalobě do 2 týdnů od jejího podání již nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku.
16. Žalovaný byl v řízení procesně úspěšný, ale podle obsahu spisu mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 16. ledna 2023

JUDr. Martin Láníček
samosoudce